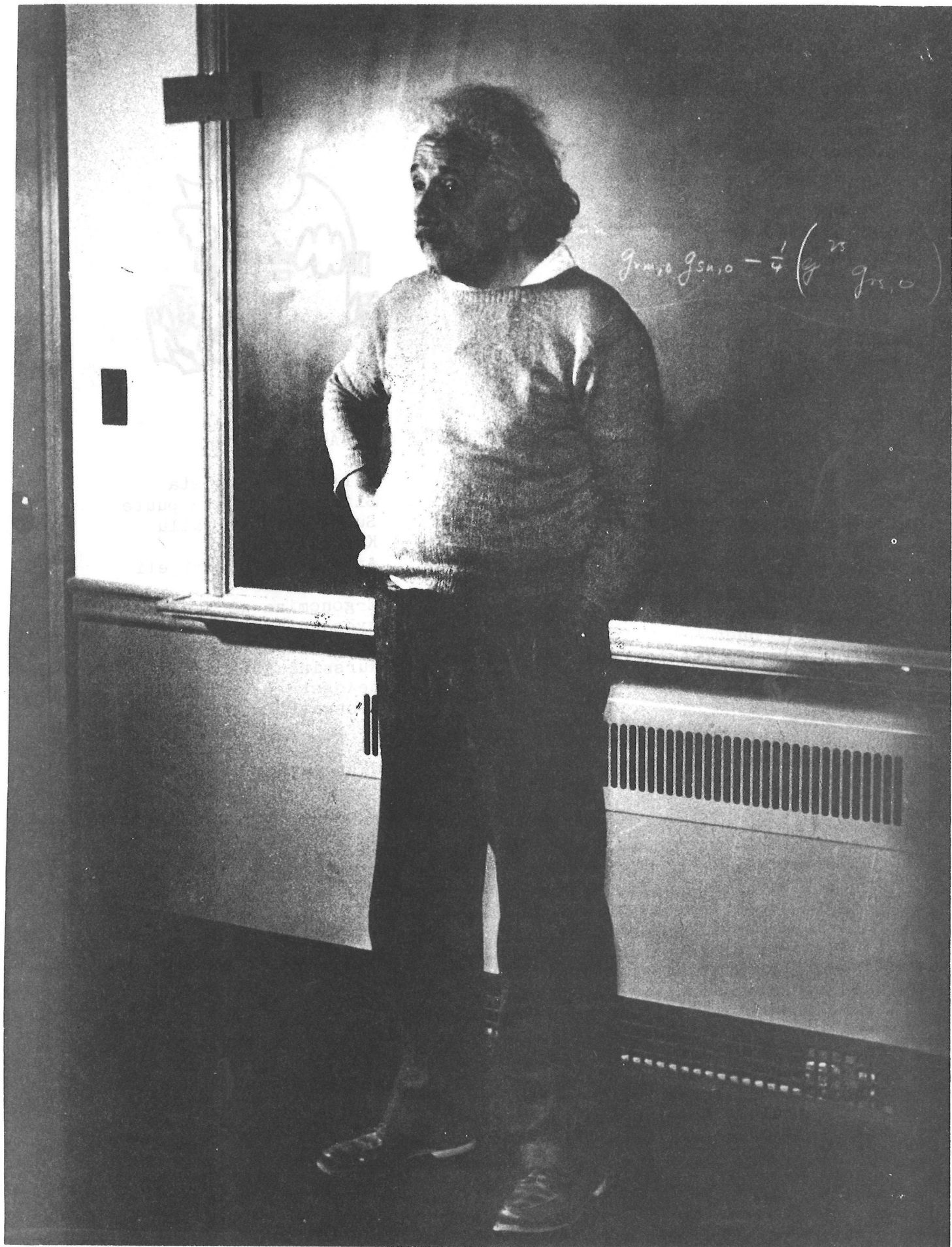

ASIASaNa 2:82

ASIASANA 2:82

Kirjastotieteen ja informatiikan
opiskelijoiden ainejärjestö
UDK ry:n äänenkannattaja

Toimituksen osoite:
Nekalantie 52 C 3
33800 Tampere 80

Vuosikerta 40 mk;
irtonumero 3 mk

ISSN 0356-0139

Painopaikka: Domus-offset Oy
Tampere 1982

	SIVU	SISÄLTÖ
TOIMITUS:	3	Hallituksen palsta
Juha Hakala	4	Siitä puhe mistä puute
Auli Kaartinen	7	Suuri kevätkilpailu
Riitta Kärki	8	Kipkollista
Maarit Laskujärvi	10	Apulaisprofessoripeli
Elina Rauhala	12	Uudet juonet
Jyrki Tirronen	16	Ergonomiaa kirjasto- työskentelyyn
Liisa Vesanto (vastaava)	18	Rakkaudesta taiteeseen
petri Vestelin	20	Kurssineuvoston kootut tekoset
	23	Prosenttiliike kutsuu
	24	Miten luet toista kuin avointa kirjaa
	26	Näyteikkuna

Erkka Lehtola kirjoitti äskettäin Aamulehdessä, että suomalainen julkaisutoiminta nojaa vakaasti vihjailuihin, juoruihin ja koston. Ilman vihjailuja, juoruja ja kostonhalua lakkaisi osa kirjavasta lehdistöstämme kokonaan ilmestymästä.

Asiasanan vastaavana toimittajana jouduin kysymään, onko pienenlehtemme olemassaolo ja jatkuvuus Lehtolan mainitsemien alhaisen motiivien varassa. Lienen vähintäinkin puolueellinen vastamaan Lehtolan kärjistävän provosoivaan väitteeseen. Tuskin lehtemme selviää aivan puhtain paperein syytöksestä. Toisaalta on vaikea uskoa, että lehdesteosta kiinnostuneet ihmiset olisivat tavallista iljettävämpiä ja nauttivat kyräilevän ilmapiirin luomisesta ympäristöönsä. Lehtiä apuna käyttämällä he pystyvät tekemään pahojaan tehokkaasti ja näyttävästi.

En oikein tohtisi ajatella moista Asiasanan nuorista ja kirjassilmäisistä toimittajista.

L. V.

Hallituksen palsta

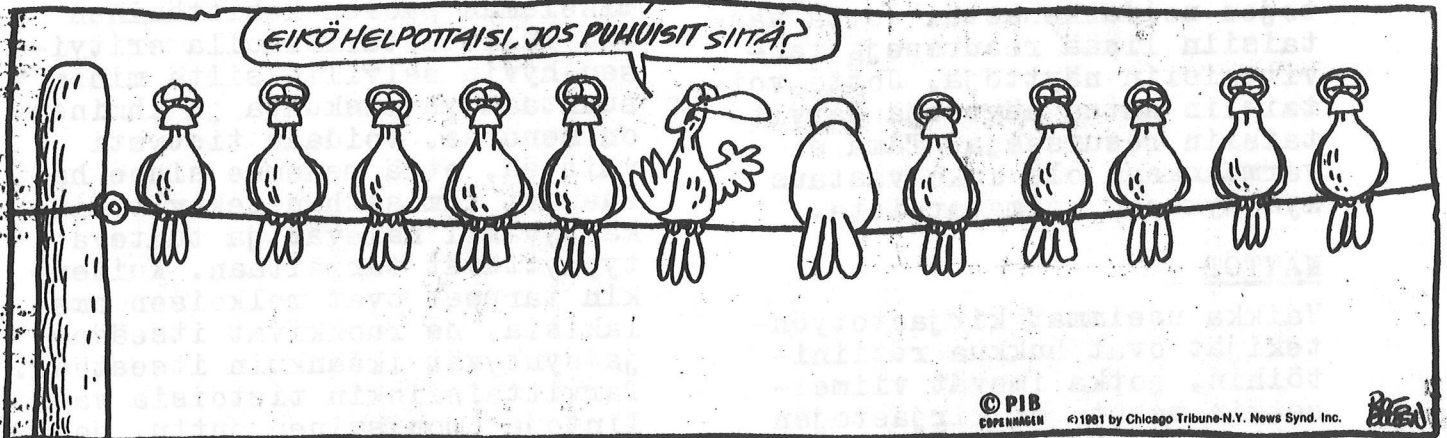
PALAUTTEESTA

Tenttikirjoihin pätee sama kuin kaikkeen muuhunkin kirjallisuuteen: ihminen joka tyytyy pelkästään lukemaan kommentoimatta saamiaan tietoja ja vaikutelmia muille latistuu pelkäksi kuluttajaksi; sameaksi ja seisovavetiseksi lammikoksi vuolaassa informaatiovirrassa - noin rumasti sanoen. Mielestäni opiskelijalle se, että kuuliaisesti vastaa annettuihin kysymyksiin, ei vielä ole kovin antoisaa: kirjoja saa/kannattaa tenteissä arvostella "omin päin" jos ja kun niistä on mielipiteitä muodostanut.

Opettajakuntakin on omasta puolestaan esittänyt hartaan toiveen, että opiskelijat tenttivastauksissaan toisivat julki ajatuksiaan kulloinkin vuorossa olevista kirjoista, luennosta kuten myös itse kysymyksistä. Haukkuisivat, ylistäisivät, ihmettelisivät - sen mukaan, miltä itsestä tuntuu, eihän rehellisyys ole rikos. Tärkeää olisi saada palaute toimimaan nopeasti ja kunnolla. Vaikka sinulta ei suoraan kysyttäisi- kään mielipidettäsi lukemistasi kirjoista, anna se silti - ei se arvosanaa muuta, mutta auttaa opettajia tutkinon kehittämistyössä. Sama pätee tietysti myös luentokertauksiin: rakentava kritiikki on aina paikallaan ja repivääkin voi esittää jos aihetta löytyy. Niin että älkähän turhia ujos- telko, toivoo.

JH

TAI KIR-
JOITTAISIT!

SIITÄ PUHE

MISTÄ PUUTE

Kirjastotyöstä puhuttaessa vi-
lahtelee yhteydessä kuin yhtey-
dessä resurssipula, aikapula,
henkilöstöpula. Kirjastoväki
tuntuu kyllä aika pitkälle tie-
tävän mihin suuntaan kirjasto-
laitosta ja -työtä voitaisiin
kehittää. Vallitsevaa tilannet-
ta ei voi eikä kannata jäädä
päivittelemään, mutta ei myös-
kään nostaa käsiä ylös antau-
tumisen merkiksi. Osittain on
myös kysymys siitä, että kir-
jaston tilannetta ei ymmärretä.
Meille sysätään lisää tehtäviä
tyyliin "kyllä te siihen pys-
tytte" antamatta eityisiä mah-
dollisuuksia haasteiden läpi-
viemiseen. Hyvä esimerkki on
Avoimen korkeakoulun vaatimat
kirjastopalvelut. Tehtävät on
annettu, mahdollisuuksia nii-
den toteuttamiseen ei.

Yliopistoon pyrkiessäni pääsy-
koekirjassa kerrottiin kirjas-
tojen noidankehästä. Jotta saa-
taisiin lisää resursseja tar-
vittaisiin näyttöjä. Jotta voi-
taisiin antaa näyttöjä tarvit-
taisiin resursseja. Tämä ei
varmaankaan ole koko vastaus
kysymykseen voimavaroista.

NÄYTÖT

Vaikka useimmat kirjastotyön-
tekijät ovat hukkoa rutiini-
töihin, jotka imevät viimei-
setkin mehut, ei kirjastojen
kehittäminen ole kiinni pel-
kästään siitä kuinka paljon
kirjastoihin satsataan. Esim.
seuraavista seikoista voita-
neen hakea kehittymahdollii-

suuksia: 1) työn organisointi
ja uudelleenjako 2) ihmisten
(kulttuuri)käyttäytymisen pa-
rempi ymmärtäminen 3) ideat (?)
4) tärkeysjärjestysten pohti-
minen 5) hilpeä tai ainakin
lannistumaton mieli (tässä so-
pii todeta, että vaikka kir-
jastoihmiset joskus vähän syn-
keitä ovatkin, johtuu se myös
siitä, että tavoitteemme ovat
korkealla ja olemme ymmärtä-
neet vastuumme koko yhteis-
kunnan kehityssuuntiin).

RESURSSIT

Kun on kyse resurssien jakami-
sesta kirjastolaitokselle on
kyse kulttuuripolitiikasta, ei
siitä kykenemmekö antamaan näyt-
töjä. Kyse on siitä katsotaanko
kulttuuri satsaamisen arvoisek-
si ja kuinka tärkeää tämän ih-
miselämän puolen kehittäminen
on. Tällöin tulisi olla erityi-
sen hyvin selvillä siitä mihin
suuntaan yhteiskunta ja ihminen
on menossa. Voidaan tietysti
väittää, että menemme sinne ha-
luamme, ihmisethän tekevät min-
kä hyväksi näkevät ja tuntevat,
tyydyttävät tarpeitaan. Kuiten-
kin tarpeet ovat melkoisen oma-
lakisia, ne ruokkivat itseään
ja syntyvät ikäänkuin itsestään.
Tarvittaisiinkin tietoisia va-
lintoja (monisyinen juttu, joka
välttämättä johtaa mielipitei-
den konfliktiin, mutta sisäl-
tää myös niiden hedelmällisen
ratkaisumahdollisuuden) ja pa-
rin vuoden takaista muotisanon-

VEDÄ VIIVA OIKEAN SANAN
ALLE.

KIRJA
KURJA
KIRJE

MERKKI
MARKKU
MARKKA

taa käyttäkseni suurten linjojen etsiskelyä. Näyttää siltä, että kaikki tarpeiden tyydytys on siirtymässä kulutuksen alueelle. Tärkeää on se, kuinka monta merkkiä on valittavana, ei "tuotteiden" valikoima. Kulttuuristakin on tulossa yhä enemmän nopean, passiivisen kulttuksen kohde, jossa tarjolla on kyllä laajempi merkkivalikoima kuin koskaan, mutta yhä suppeneva tuotevalikoima.

KULTTUURIN KEHITYS

Kuten tiedämme kulttuurista eivät kaikki erityisemmin väliä ja pitävät sitä enemmänkin turhana hömpötyksenä. Kylläkin ehkä taustasurina, joka väistämättä kuuluu kansakunnan elämään. (Enkä yhtään ihmettele tässä nykyisessä taide- ja korkeakulttuuri-ilmapiiressä, jota vastassa on turvallinen massaviihde). Kulttuurin merkitystä tulisi etsiä ja pyrkiä perustelemaan niin, että se kytetään koko yhteiskunnan kehitysperspektiiveihin. Esim. tulisi kysyä onko kulttuurin nykyiset näkymät (tasapäästyminen, monopolisoituminen, isänmaaton kansainvälistyminen jne.

- en toki väitä ettei olisi positiivisiakin seikkoja olemassa, mutta peruslinjat ovat selvät) huolestuttavia ja onko se tärkeää. Itse olisin sitä mieltä, että kulttuurin alistuminen yhä selvemmin markkinavoimille ja passiivisen kulutuksen kohteeksi ei ole toivottavaa. Vaaditaan tekoja, toisenlaista ja voimakkaampaa kulttuuripolitiikkaa ja -työtä.

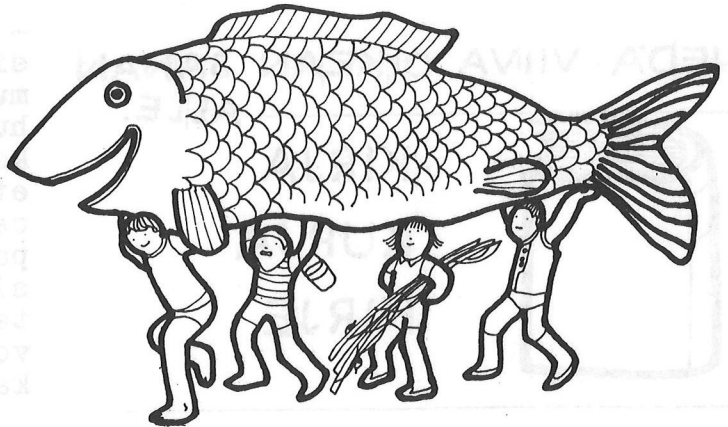

SUORITTEET

Eräs resurssit-näytöt kuvioon liittyvä tekijä on suoritemittarit. Selvästikin maiden mitareiden mekaaninen käyttö estää kirjastotyön todellisen luonteen ja määrän esilletulon, ja näinollen osittain myös sen kehittämisen tai lisäresurssien saamisen kirjastoille. Ajatus siitä, että ihmiselämä olisi redusoitavissa yhteen- ja vähennyslaskuksi tuntuu mielipuoliselta.

TUTKIMUS

Myös kirjastotutkimuksella on sanansa sanottavana resurssit-kirjastotyö kysymykseen ainakin välillisesti. Niin työssä-olevat kuin tutkijat ja opiskelijat voisivat pohtia alla-olevia asioita, joita selvittämällä on ehkä helpompi perustella kirjastojen kehittämistarvetta ja -kykyä. Ja toisaalta voitaisiin nykyisistä voimavaroista saada enemmän irti.

tiedon lajit, tarpeet, salaaminen, tuotanto

elämäntilanteet, toiminta, mahdollisuudet, motiivit, persoonallisuus, maailmankuva...

kirjaston tiedonvälitystehtävä, toimintamuodot, sivistykseen tukija

konkretia, toteutus

Usein yritetään hypätä suoraan ylhäältä alas. Näin ei pidä tehdä. Kirjastotutkimuksen kannalta näitä neljää aluetta sitoo yhteen ja ympäröi kulttuuri.

P.S. Kannattaa lukea W.F.

Haugia, jolta tulossa suomeksi teos.

P.V.

Järkeviä sanoja, ajatteluvaisia sanoja, sanoja, joita on toistettu vuosisatoja.

Sillä kukapa paremmin kuin äitisi voisi neuvoa sinua tyttönä olemisen pulmissa.

kokosi R.K.

SUURI KEVÄTKILPAILU

NYT ASIASANASSA ! Lopultakin olemme koonneet naisopiskelijoille niin perin tarpeellisen ohjeiston, kuinka miestä miellytetään. Jo äitimme ovat tunteneet tämän jalon taidon (muutenhan meitä ei olisikaan) ja nyt on aika selvittää erityisesti opiskelijoille, kuinka tulee menetellä.

Olet luonnollisesti harkinnut tarkkaan, ennen kuin olet lähtenyt yliopistoon. Aina ei akateemisuus ole naiselle hyväksi. Mutta toisaalta -ellet sentään ole teknillisessä korkeakoulussa, sillä naulojen seinään hakkaamisen kyky kuuluu vain miehille- mies voi ilahtua siitä, että hän voi esitellä toisille miehille sivistyneen vaimonsa. Sitäpaitsi esim. psykologian opiskelusta on kieltämättä hyötyä perheenemännälle ja varsinkin Freudin oppien omaksuminen tekee naisesta oikean vaimon.

Mutta ennen vaimoksi pääsemistä naisen on tietenkin löydettävä mies. Opiskelijatyttölle soveliaain keino on mennä ylioppilastalolle sonnustautuneena siroihiin (2 numeroa liian pieniin) korkeakantaisiin kenkiin, saumasukkiin, muodikkaaseen hameeseen (jonka alla korsetti sopivasti kaventaa vyötäröä) sekä houkuttelevaan mutta ei paheelliseen puseroon. Sieltä se valloittaja sitten löytyy.

Seuraavassa koetan selittää teille, miten voitte lujittaa suhdettanne olemalla kumppani, jonka seuranaan on miellyttävä hakeutua niin hyvinä kuin pahoinakin päivinä.

Nuorten naisten on tuoksuttava kukilta, raikkailta niityiltä ja tuoreilta hedelmiltä.

Sama minkä

nuori mies saa, ei voi olla vaarallista nuorelle kumppanille.

kun olette jo kihloissa...

Sulhasenne puhuu mielellään työstään tai harrastuksistaan, jotka eivät kiinnosta teitä vähääkään. Ette edes kunnolla tajua, mitä hän selittää. Kuunnelkaa kuitenkin, älkää haukotelko tai kääntäkö puhetta muihin asioihin.

entä työpaikalla?

Älkää hermostuttako häntä. Karkea, käheä ääni on omiaan karkoittamaan miehet, kun taas hiljainen, naisellisen pehmeä ääni on yhtä tärkeä kuin sievä ulkomuoto. Älkää myöskään käyttäkö toimistopuhelintanne yhtämittaiseen juoruilemiseen ystävättärenne kanssa, sillä se jos mikä ärsyttää miestä. Muistakaa olevanne miesten maailmassa, ettekä ompeluseurassa.

Käsilaukkukin voi pelottaa. Kuvitelkaapa, että mies kulkee työpöytänsä ohitse juuri, kun olette etsimässä käsilaukustanne jotakin. Mitä hän näkee? Röykkiön käytettyjä paperinäliinoja, kahdeksan suttuisen näköistä huulipunaa, kamman, josta puuttuu piikkejä, irrallaan ajelehtivia savukkeenpätkiä. Kuka ja mikä oikein olette?

miten seksuaalielämässä menetellään?

KOTONANNE maata selällänne lattialla ja tarttuka lujasti esimerkiksi patjan reunaan. Nostakaa jalkanne ylöspäin kunnes ne koskettavat vuoteen reunaa.

Tämä liike on hyvä, jos se tehdään erittäin nopeassa tahdissa ja vähintään kaksikymmentä kertaa peräkkäin.

kun olette jo 24-vuotias...

Teidän olisi todellakin jo mentävä naimisiin, siinä kaikki.

Älä siinä huokaile, vaan sovittaudu toki unelmiesi prinssin maisemaan, jos hän on jo palannut kotimaahan! Pitäähän nyt tyttönä todellakin olla vähän aktiivinen ainakin noin aluksi. Antaa sitten miehen hoitaa loput, kunhan on keksinyt, mitä hänen pitäisi tehdä. Viisas neitsyt koettaa hiukan toimia toiveittensa toteuttamiseksi varoen tietysti kuitenkin näyttämästä liikaa aktiivisuuttaan. Miehä on käsiteltävä niin näppärästi ja hellävaraisesti!

Vastaus: Olette oikeassa siinä, että naisen on 23 vuotta täytettyään syytä ryhtyä huolella hoitamaan ihoaan.

KIRKOLLISTA

KIRKKO NAISTEN JA MIESTEN YHTEISÖNÄ

Myös kirkkojen piirissä keskustellaan naisena ja miehenä olemisen kysymyksistä. Esimerkkinä tästä esittelen seuraavassa Kirkkojen Maailmanneuvoston tutkimusohjelmaa "Kirkko naisten ja miesten yhteisönä". Ensiksi kuitenkin vähän Kirkkojen Maailmanneuvostosta.

Kirkkojen yhteyselin

Kirkkojen Maailmanneuvosto (KMN) perustettiin Amsterdamissa 1948. Siihen kuuluu tätä nykyä melkein 300 protestanttista ja ortodoksista kirkkoa yli 100 maasta. Katolinen kirkko ei ole KMN:n jäsen, mutta sillä on paljon yhteistyötä KMN:n kanssa, esim. oikeudenmukaisuutta ja rauhaa käsittelevä yhteistyöelin SODEPAX.

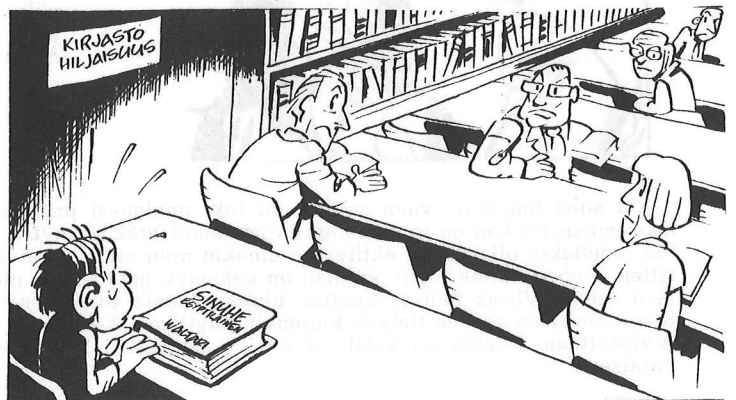
Kirkkojen Maailmanneuvostoon kuuluvat kirkot "tunnustavat Herran Jeesuksen Kristuksen Jumalaksi ja Vapahtajaksi ja jotka sen vuoksi pyrkivät yhdessä täyttämään yhteistä kutsumustaan yhden Jumalan, Isän, Pojan ja Pyhän Hengen kunniaksi" (lainaus KMN:n konstituution 1. artiklasta). KMN ei ole eikä pyri olemaan mikään ylikirkko, jonkinlainen kirkkojen kirkko, vaan se on eri kirkkojen yhteyselin niiden tiellä kohti yhteistä todistusta ja palvelua.

KMN:n ylin päättävä elin on yleiskokous, joka pidetään seuraavan kerran Vancouverissa, Kanadassa 1983.

Miehenä ja naisena oleminen kirkossa

KMN:n yleiskokous Nairobissa vuonna 1975 nostatti esille kysymyksen naisen asemasta kirkossa. Tämän seurauksena

käynnistettiin laaja kansainvälinen tutkimusohjelma "Kirkko naisten ja miesten yhteisönä", jonka toteutuksesta vastaa uskoa ja oppia käsittelevä Faith and Order-komissio yhdessä KMN:n naisjaoston kanssa. Projektin tutkimusmateriaali kerättiin vuoden 1979 aikana eri kirkkoissa paikallisella tasolla: yhteisen opaskirjan avulla seurakuntia, ryhmiä ja yksityisiä kutsuttiin tuomaan panoksensa teologisen keskustelun pohjaksi. Työskentelyn tulokset koottiin kansallisesti ja raportoitiin KMN:lle. Myös Suomessa työskentelyyn osallistui useita ryhmiä. Kerätty aineisto arvioitiin maanosittain. Keskustelun ja analyysin tuloksena ko. aihepiiri jakautui seitsemään osaluodeeseen, joita pohdittiin tarkemmin Sheffieldissä, Englannissa viime kesänä. Tutkimus aiotaan saattaa päätökseen Vancouverin yleiskokouksessa, jonka sisältöön ja rakenteeseen projektin oletetaan vaikuttavan.

Kokoustunnelmia

Sheffieldin kokoukseen otti osaa kokousavustajana teologian ja filosofian opiskelija JAANA HALLAMA. Jututin häntä kokouksen tiimoilta. Hän kertoi mm. seuraavaa: Työskentelyn pääpaino oli jaostotyössä ja esitelmissä. Sen lisäksi oli myös paljon muuta ohjelmaa, kuten erilaisia jumalanpalveluksia ja pienryhmiä. Aamuisin kuunneltiin prof. Phyllis Triblen esityksiä Raamatun naishenkilöistä. Päivällä kuunneltiin sitten esitelmiä, joissa tarkasteltiin kokouksen teemaa mm. teologian, psykologian ja sosiologian näkökulmasta.

Kokouksen osanottajista yli puolet oli naisia, jotka olivat tulleet Sheffieldiin eri puolilta maailmaa. Nämä

naiset osoittivat selvästi, että kysymykset naisena ja miehenä olemisesta eivät ole vain rikkaiden teollisuusmaiden nuorten kysymyksiä, vaan ovat yhtä polttavia joka puolella maapalloa. Jaanan mielestä kokouksen miehet eivät taas halunneet paeta uutta tilannetta, vaan tahtoivat olla yhdessä naisten kanssa rakentamassa uutta naisten ja miesten yhteisöä.

Jaanan mielestä myös Suomessa naisten tulisi tiedostaa oma naiseutensa ja ottaa entistä aktiivisempi rooli kirkossa. Kirkko tarvitsee omilla aivoillaan ajattelevien, itsenäisten naisten panosta.

Jyrki Tirronen

APULAISPROFESSORI-PELI

NELJÄLLE PELAAJALLE, SOPII n. 40-75-VUOTIAILLE

EHDOKKAAT:
ARVOTAAN
NOPALLA, KUKA
PELAAJISTA
EDUSTAA KUTA-
KIN EHDOKASTA.

① AILI
OKKONEN,
GERONTO-
LOGI
ALOITA
RUUDUSTA
3, SILLÄ
LUTTELUT
KOITUVAT
EDUKSESI.

② ERKKI
NAKKARI,
KOSMETO-
LOGIAN
TOHTORI
ALOITA RUU-
DUSTA 5,
SILLÄ OLET
SUOSIOSSA.

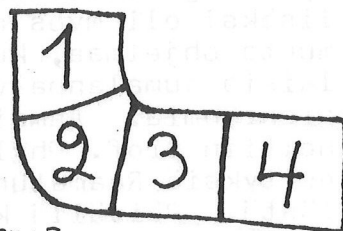

③ USKO
MURTOLA,
KRIMINO-
LOGI
ALOITA
RUUDUSTA
4, SILLÄ
OLET
MIES.

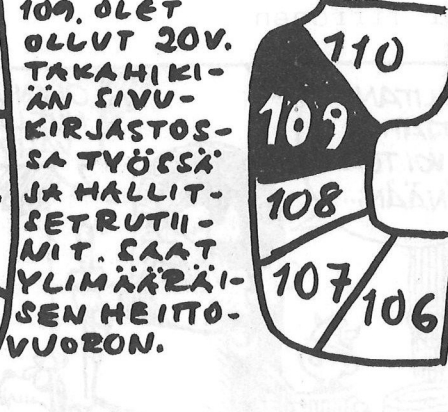
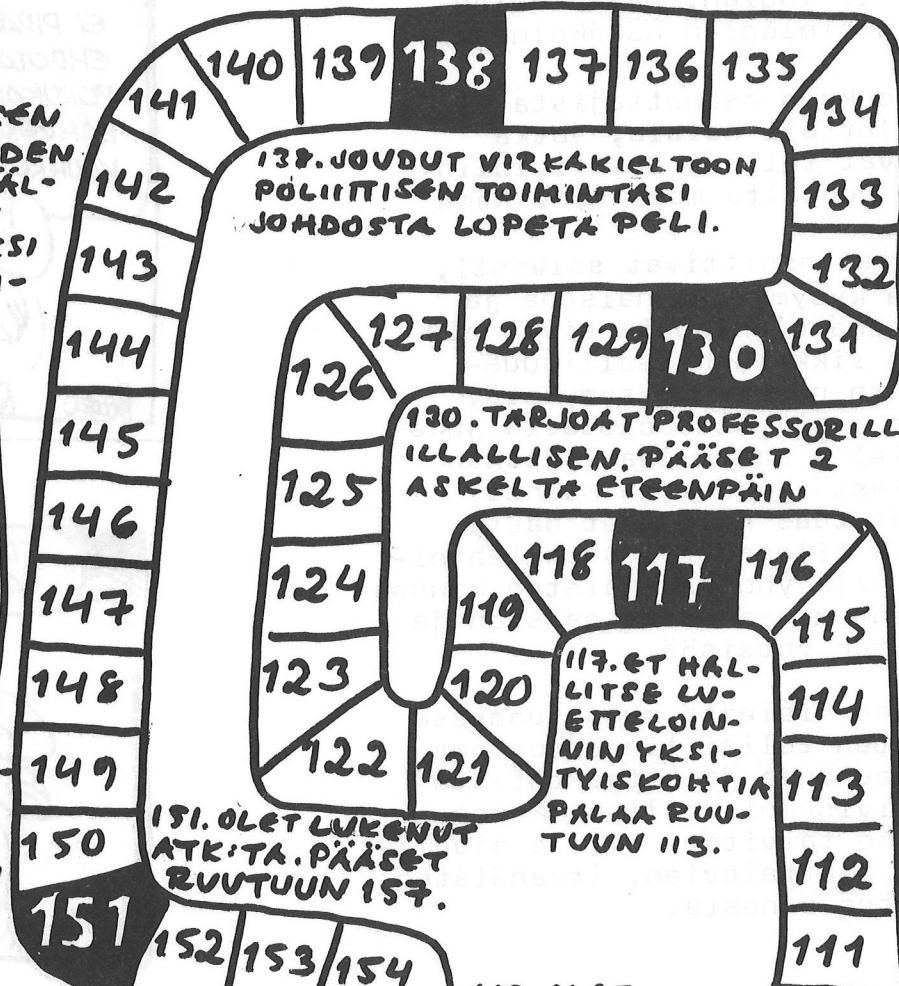
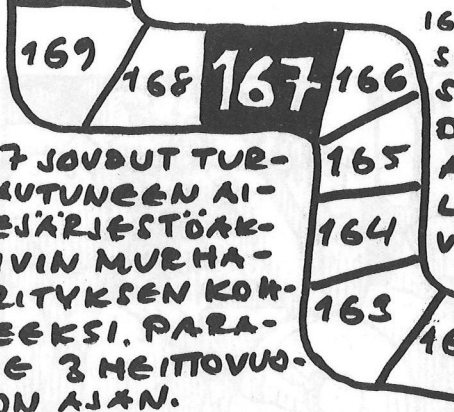
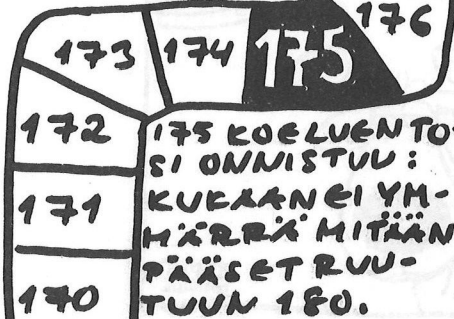
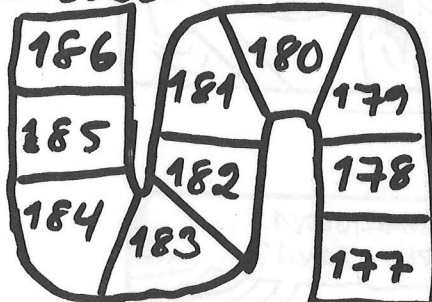

④ KAARINA
ASKOLA, YH-
TEISKUNTA-
TIETEIDEN
TOHTORI
ALOITA NOLLASTA, SILLÄ
OLET NUORI NAINEN JA
EDUSTAT VÄÄRÄÄ ALAA.

LÄHTÖ

**BINGO! TEET VALITUKSEN
PÄÄTÖKSESTÄ JA 7 VUODEN
OIKEUSKÄSITTELYJEN JÄL-
KEEN SINUT VALITTAAN
APULAISPROFESSORIKSI
ARKISTOINTIETEEN LAI-
TOKSELLE**

10 11 12 13 14
9
8
7
6
5

13. SINULLA ON OMIA MIELIPITEITÄ. JÄÄ MIETTIMÄÄN NIITÄ HEITTOVUORON AJAKSI.

7. SINULLA ON KOLME LASTA JA AVIOPUOLISOSI LUO URAA. SIIRRY RUUTUUN 12.

19. SINULLA ON OLLUT TAPANA KÄYDÄ KALJOILLA PROFFAN KANSSA. PÄÄSET 2 ASKELTA ETEENPÄIN.

23 24 25
22
21
20
19

28. OLET OSOITAUTUNUT MARKILAISEKSI. PALAA RUUTUUN 21.

26
27
28
29
30
31

42. OLET KUULLUT SANAN YHTEISKUNTA-TIEDE JA MIELENKIINTOSI HERÄSI. JÄÄ MIETTIMÄÄN ASIAA 2 HEITTOVUORON AJAKSI.

38. LAPSESI OVAT SAMASSA LASTENTARHASSA KUIN PROFESSORIN LAPSET. SAAT YLIMÄÄRÄISEN HEITTOVUORON.

34. VÄITÖSKIRJASI ON 29-SIVUINEN JA TÄYNNÄ NUKKENTIA. PÄÄSET KAKSI ASKELTA ETEENPÄIN.

41 40 39 38 37 36 35 34 33 32 31

65. ATILIAN HISSI JÄÄ KERROSTEN VÄLIIN, KUN OLET MENOSSA KOELUENNOLLESI. ODOTA 3 HEITTOVUOROA.

43 44 45 46
47
48

50. OLET TÄYTTÄNYT HAKUPAPERISI VÄÄRIN. ALOITA ALUSTA.

64 65 66 67 68
63
62
61
60
59

74. KÄY ILMI, ETTÄ OLET PROFESSORIN MIHEN VANHA ARMEIJAKAVERI. ASTU ASEVELIHENGESSÄ RUUTUUN 70.

69
70
71
72

52 51 50 49
53
54 55 56 57 58

58. OLET POSITIIVISTI JA SEN ANSIOSTA PÄÄSET NELJÄ ASKELTA ETEENPÄIN.

75 74 73
76
77
78 79 80 81

102 101 100 99 91
103
104
105

104. OLET IDIOOTTI ASTU RUUTUUN 102.

89. OLET ENTINEN UDK:IN PUHEENJOHTAJA. SIIRRY RUUTUUN 95.

83. SINULLA ON OIKEAN VÄRINEN PUOLUEKIRJA. SAAT YLIMÄÄRÄISEN HEITTOVUORON.

82
83
88 87 86 85 84

UUDET JUONET...

Kevään myötä on taas tullut aika tarkastella kriittisesti menneen vuoden opiskelukokemuksia: olisiko tukinnossamme korjattavia vikoja? Opiskelijoiden ja opettajien yhteisissä kokouksissa on aihetta pohdittu ja päädytty siihen tuttuun tulokseen, että reformeille on tilaa; kuten aina ennenkin tutkinto ei ole valmis vaan täynnä tekemättömiä korjauksia.

Tutkintoa muokattaessa on - ennenkuin mennään yksittäisiä kohtia ronkkimaan - hyvä selvittää itselleen jonkinlaiset yleiset suuntaviivat: mihin pitäisi pyrkiä? mitkä keinot tässä olisivat tarpeen? tulisiko jotain painottaa erityisesti? Tavoitteena voisi olla vaikkapa avarakatseinen, aktiivinen ja monipuolinen kirjastonhoitaja, joka ei ole dogmaattisesti sidoksissa koulutusaikana opettuihin ammattitekniikoihin ja pystyy siksi sopeutumaan uudellaisiin työympäristöihin. Lyhyesti, "humanistiyhteiskuntatieteilijä".

AINEOPINTOKOKONAISUUDESTA

Aineopintokokonaisuutta on arvosteltu rajusti ja mielestäni myös perustellusti. On ilmeistä, että nykyisellään aineopinnot ovat liian tiukasti ammatikäytännössä kiinni; tämä pragmaattisuus on aiheuttanut sen että siirtyminen teoriapitoisempiin syventäviin opintoihin on kovin monelle hyppy tuntemattomaan. Todisteena tästä ovat laitoksemme graduntekijöiden suuret ongelmat: tällä hetkellä yli 100 ihmistä tekee gradua ja monilla heistä työ on pysähdyksissä. Selvältä tuntuu,

että aineopintoihin tulisi saada "käytännöllistä teoriaa" ja niistä pitäisi poistaa "teoreettista käytäntöä", eli esim. keinotekoisesti problematisoituja harjoituksia. Käytännöllistä teoriaa voisi olla vaikkapa tieto, jonka avulla yleisopinnoissa annettava filosofinen, metodologinen ja yhteiskuntatieteellinen opetus olisi tiiviimminkin kytkettävissä oman aineen opintoihin; nykyisin ne jäävät pahasti irrallisiksi ainakin humanistisesti orientoituneille opiskelijoille. Kaikkihan me toki tarvitsemme teoreettista pohjaa, jonka kytkeä käytäntöömme, eikö vain?

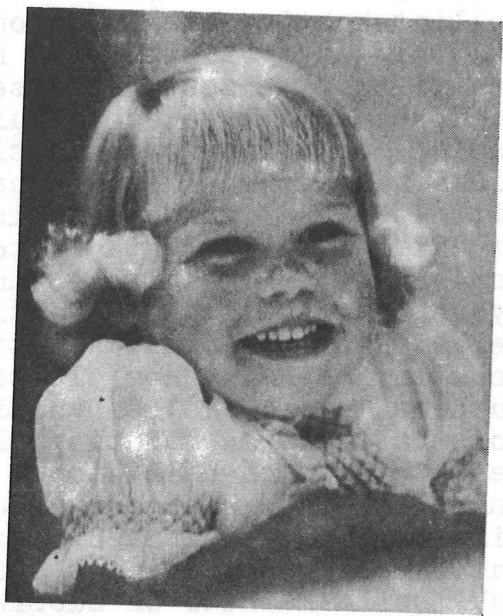

mitäs se teoria oikein on?

Toinen tärkeä pointti on, että tutkintomme on paisunut erittäin raskaaksi. Enää ei luentosarjojen, kirjojen ja harjoitusten kokonaismäärää voida lisätä (muuten kuin koulutusvastaavan ruumiin yli). Siis, jos uusia kirjoja otetaan, sisällöllisesti

vastaava määrä vanhoja on pudotettava pois. Siksi olisi tärkeää saada KAIKIILTA palautetta siitä, mistä kirjoista on pidetty ja mistä ei. Ilman vinkkejä joutuu hapuilemaan tyhjiössä vain omien mieltymysten pohjalta.

Aineopintokokonaisuus on pakollisine harjoituksineen (ja jopa luentoineen) työläs ja vaatii paljon läsnäoloa Tampereella. Tämän ongelman lievittämiseksi on kehitelty vaihtoehtoisia suoritustapoja: kirjatenttien ja jopa harjoitusten suorittamista esseinä tai vaikkapa opiskelijoiden itse ohjaamina seminaareina, kirjatenttien monipuolistamista niin että tentittävät teokset voisi valikoida kirjalistasta. Em. muutokset olisivat tervetulleita etenkin perheellisille ja "erikoisen" kielitaidon omaaville opiskelijoille. Muuten, opettajakunnan kommentaista päätellen voi ensi vuonna olla mahdollista suorittaa ainakin lastenkirjastokohdan kirjatentti ja luettelointi 2:n harjoitukset esseinä; saapa nähdä miten käy!

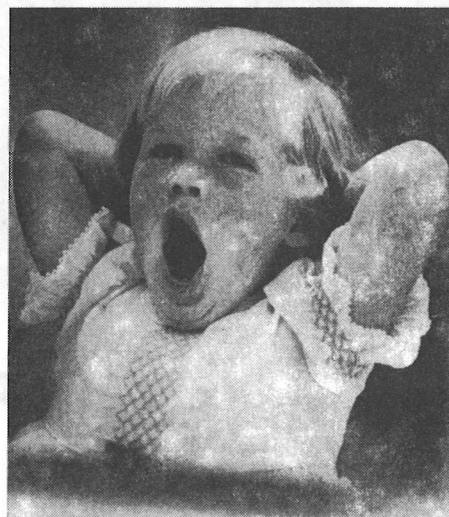

harjoituksia esseinä? kivaa!

Edellä olevan perusteella ja ottaen huomioon alamme nopean teknisen kehityksen on syytä korjata aineopintoja perusteellisemmin parissa kohtaa:

1. Aivan uutena pitäisi ottaa mukaan sosiaalitiiteellisiä tutkimusmetodeja kirjastojen näkökulmasta esittelevä luentosarja. Apulaisprofessorin myötä sellainen on ilmeisesti tulossa kohtaan A 16; mahdollinen kirjatenttien uudistaminen on vielä avoin. Tarvetta remonttiin olisi; nykyisellään A 16:n kirjatentti on liian sekava, opukset eivät liity toisiinsa oikein millään tavalla. Sisältöäkin pitäisi painottaa toisin: antoisia voisivat olla kulttuuriteorioita käsittelevät kirjat. Massakulttuurin kanssahan me työssämme joudumme luultavasti päivittäin tekemisiin.

2. Pohjoismaisessa kirjastoalan opiskelijoiden konferenssissa tuli selväksi se, että uusi tekniikka tulee rynnimään kirjastoihin ja että sen vaikutukset ovat kahtalaiset: toisaalta siunaukselliset (rutiinien vähentyminen, uudet palvelutavat), toisaalta negatiiviset (videovyöry, kirjastoautomaation ryöstämät työpaikat). Olisi siis ilmeisesti syytä uusaa Kirjastoautomaatio I&II niin, että niissä käyttäjien näkökulma tosiaan painottuisi. Nykyisellään nuo luentosarjat herättävät lähinnä suurta

hohhojaa...

luentoväsymystä, ATK-vastemmielei-
syyttä ja kysymyksen: eikö asiaa
voi hoitaa paremmin? Toisaalta
uuden tekniikan vaikutukset kir-
jastoihin on aihe, joka pitäisi
sisällyttää opinto-ohjelmaan; em-
mehan me vältty videolaitteiden ja
ATK-päätteiden invaasiolta vaikka
miten yrittäisimme.

3. Harjoituksista on jälleen ker-
ran keskusteltu ahkerasti. Tar-
peenhan ne ovat, siitä ei piin-
tynyt idealistikaan pääse eroon,
mutta että niitä harjoitustunteja
on niin paljon... Tähän olisi nyt
luvassa muutosta: opettajakunta
on kokemuksen kautta päätenyt tu-
lokseen, että pienissä harjoitus-
ryhmissä opiskelu on paljon tehok-
kaampaa; niinpä ensi vuonna ryh-
mien koko ja harjoitustuntimäärä
jaetaan puoleen, jolloin opetus-
velvollisuus pysyy samana, mutta
opiskelijoilta vapautuu aikaa.
Vielä ei ole päätetty, miten tuo
"vapaa-aika" käytetään, mutta ei-
köhän opintoviikkobyrokratiasta
selviydytä vaikka sitten vippas-
konstein, jollei muu auta.

*Kyllä me keino-
keksitään!*

PIENEMPIÄ MUUTOKSIA

(lukuohje: pidä Asiasanaa vasem-
massa ja opinto-opasta oikeassa
kädessä ja käänteile sivuja var-
pailla.) Kaikkia kohtia ei vielä
ole ehditty pohtia edes aineopin-
noista, seuraavassa joitakin ehdo-
tuksia korjauksista:

A 1 kirjatentistä on vaadittu pois
Jokela & Soramäki & Haarman teosta,
jolla toisaalta on ollut innokkaat
tukijansakin. Pääsykokeeseen tule-
vat Foskett ja eskola voitaisiin
mahdollisesti myös poistaa. Lisät-
tävästä kirjoista ei esitetty eh-
dotuksia.

Tiedonlähteisiin on yleensä oltu
tyytyväisiä. Ainoa sitä koskeva
muutos on ilmeisesti odotettavis-
sa oleva harjoitusten intensiivi-
sointi.

A 4, A 9 ja A 10 kirjatentit tule-
vat muuttumaan, mikäli ehdotukset
hyväksytään. A 10 kirjat siirre-
tään kaikki A 9:ään, josta puoles-
taan Metcalfe poistetaan kokonaan
ja Maltby lisätään A 4:n tenttiin.
Lisättävästä teoksesta ei ole var-
muutta (josko sitä tuleekaan), eh-
dotettu on paria englanninkielistä
teosta.

Hallintokohtien sisältöön on oltu
osittain tyytyväisiä. A 12 kirja-
tentti on ilmeisesti nykyisessä
muodossaan onnistuneempi kuin ai-
emmin, mutta luentosarjan sisäl-
lössä näkyvät edelleen vanhat ra-
sitteet. Pykälän soveltamisesta
ei ehkä ole mielekäästä kertoilla
ihmisille, joilla ei ole vankkaa
työkokemusta. Pitkällä tähtäyk-
sellä olisi toivottavaa, että A 5
keskittyisi hallinnon yleisiin pe-
rusteisiin ja A 12:ssa voisi eri-
koistua yleisten tai tieteellisten
kirjastojen hallintoon. Tämä
palvelisi myös kannatettavaa pyr-
kimystä lisätä vaihtoehtoisia lu-
entosarjoja. Perustiedot saatuaan
jokaisella kaiketi on suosikki-
alue, johon haluaisi keskittyä
vähän syvemmin.

A 11 kohdan sisällöstä ei korvii-
ni ole kovin paljon mutinoita kan-
tautunut. Ainoat teokset, joita
on arvosteltu, ovat lastenkirjas-
totoiminnan Dorfman & Mattelart
sekä Ikonen & Vaijärvi. Uuteen
tekniikkaan tutustuminen tulisi
kyllä siirtää pois musiikkikirjas-
tokohdasta kaikille pakolliseksi.

Aineiston valinnan ja hankinnan luento ja harjoitukset ovat nykymuodossaan mukiinmeneviä, vaikkakin luento on turhan paljon päällekkäinen K. Eskolan kirjan kanssa. Kirjatentti sen sijaan ei ole kunnossa. Osbornin teos on lähinnä vaarallinen syistä, jotka olen valmis perustelemaan täydellisemmin muualla. Tässä tyydyn toteamaan, että 1) se keskittyy vain USA:n tilanteen käsittelyyn, 2) näkee ainoana mahdollisena tutkimusmetodina positivismin, joka ei ole ainoa eikä edes paras tapa tehdä yhteiskuntatieteellistä tutkimusta ja 3) Osbornin suhde sosiaalitekologiaan on häpeilemättömän myönteinen. Kannilan kirjaaon ajan hamma käsitellyt vähemmän lempeästi eikä ole lainkaan varman päähänpantamisen mielekkyydestä.

Syventäviin opintoihin en tässä yhteydessä puutu, koska tietoni aiheesta ovat mitättömät. Toivottavaa on että joku syventäviin asti kerinnyt vaivautuisi esittämään kokemuksiaan ja mielipiteitään, jotta palautepuoli saataisiin järjestettyä. Syventävien kehittelyn suuntaviivoista on hieman laveammin kirjoitettu Asiasanassa 1/81.

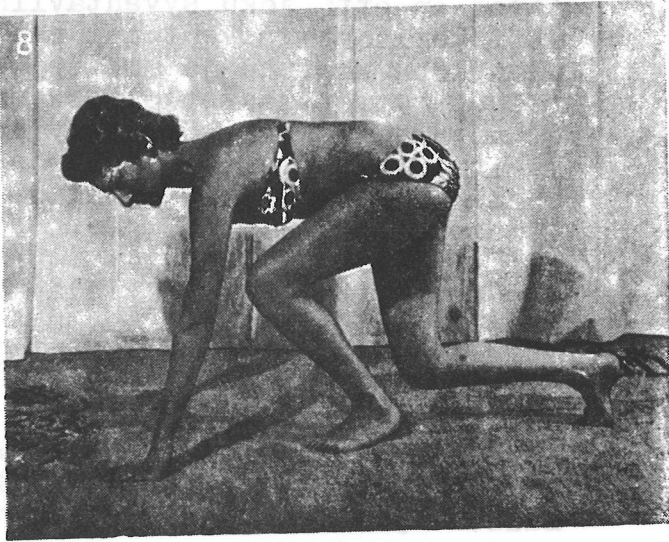
Lopuksi toivottelisin vielä kaikki tervetulleiksi 18. 3. ja 1. 4. klo 14.15 laitoksen aulassa alkaviin laitoskokouksiin, joissa ensi vuoden tutkintovaatimuksia käsitellään. Ensimmäisen kokouksen aiheena ovat aineopinnot, jälkimmäisen syventävät ja tuntiopetus.

William-setä ja
Helle-täti ei ole
kivoja mutta lai-
toskokouksessa on
ihan mukavaa.
Mitähän tuo Ju-
na-setä oikein
yrittää selittää?

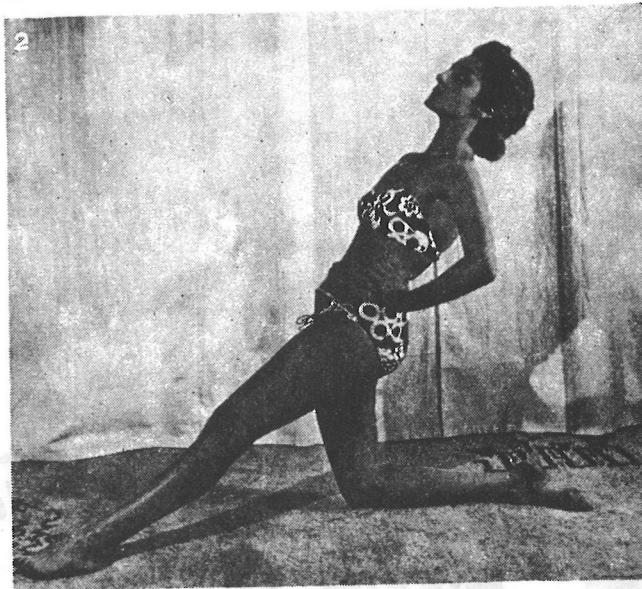
J.H

ERGONOMIAA KIRJASTO - TYÖSKENTELYYN!

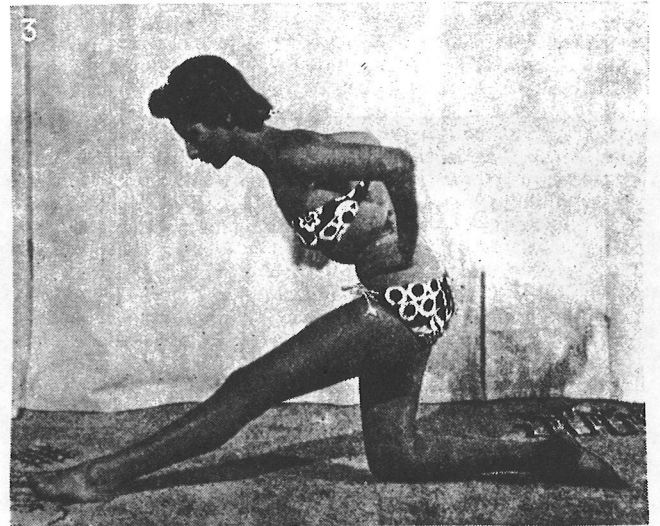

Kirjaston-
hoitaja
starttaa
etsimään
tietoa asiakkaalle...

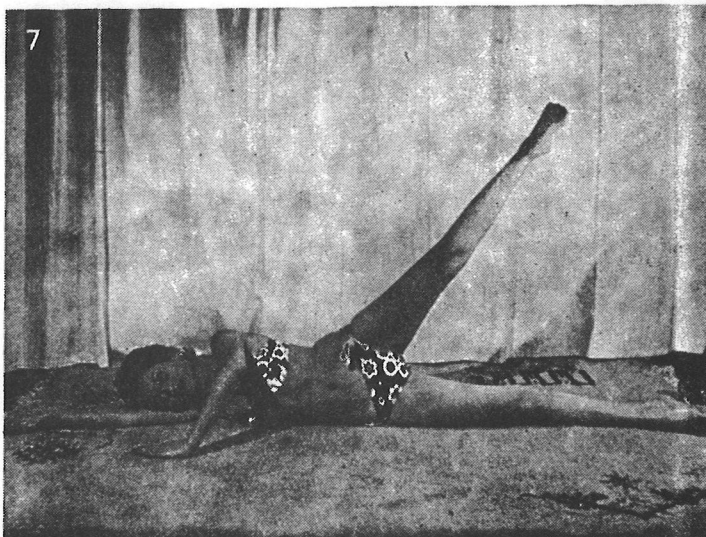
Kirjaa etsitään...

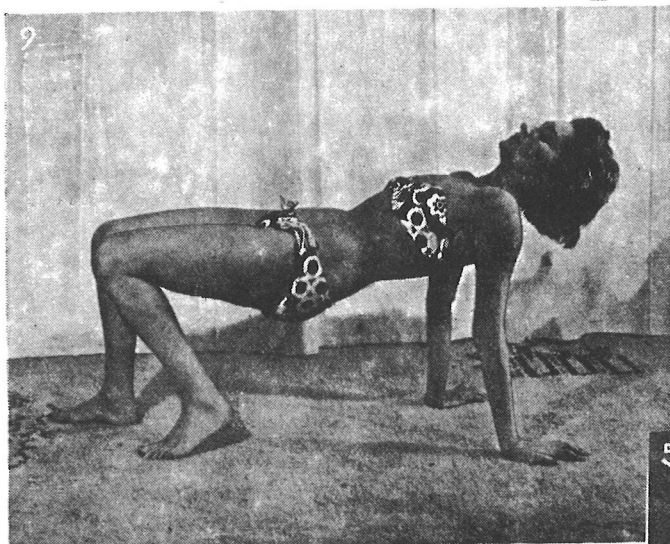
... ylähyllyltä...

... alahyllyltä...

... jopa hyllyn
alta...

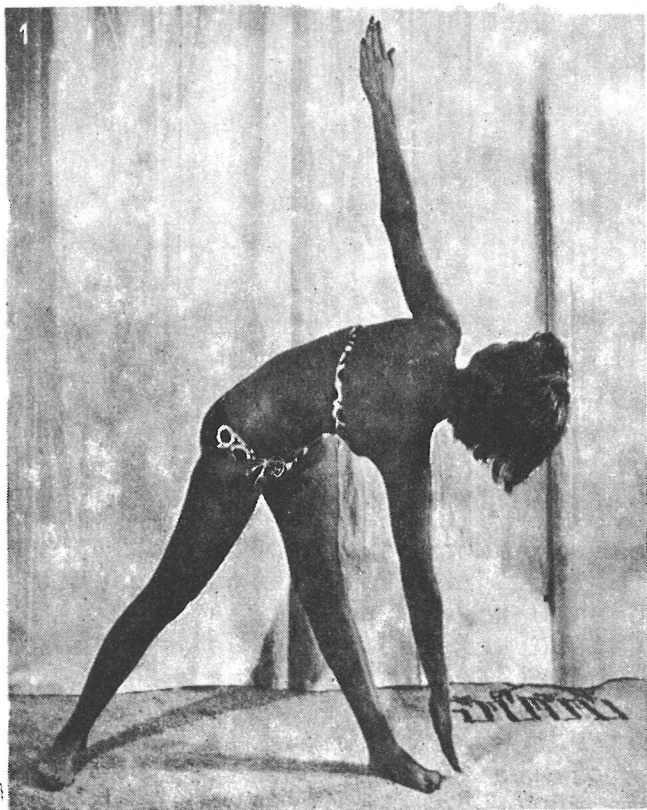

← Näin kuljetat
kätevimmin
ensyklopediat

alistunut ele →
kertoo, ettei asiakaan
tilaama kirja
ole saapunut

← näin kulkee
korkeakin kirjapino
helposti

Näin potkaistaan
häiriköt ulos →
kirjastosta
(huom. käsien ojennus
tasapainon säilytti-
miseksi)

Rakkaudesta

taiteeseen ?

Lahjakkaan ihmisen vastuu teoistaan on aihe, jonka pitäisi olla aina ajan-kohtainen. Tänä Samuel T. Cohenin aikana on erittäin ilahduttavaa, että edes jossakin on teemaan tartuttu. Klaus Mannin vuonna 1936 vapaaehtoisessa maanpaossa kirjoittaman tosiseikkoihin perustuvan romaanin on loistavaksi elokuvaksi työstänyt unkarilainen Istvan Szabo.

Mann paljasti teoksessaan entisen ystävänsä Gustaf Gründgensin, loistavan näyttelijän ja lyhytnäköisen ihmisen, aatteellisen rappeutumisen. Ra'än karikatyyrinomaisesti Mann kuvaa, miten opportunisti ja arvosokeus tekee Gründgensille (jota kuvataan nimellä Hendrik Höfgen) tepposet; hänestä tulee pelkkä ratas natsien propagandakoneistoon.

Kirjana Mephisto ei ole kaksinen, mutta elokuva on -kerrankin - paljon kirjaa parempi. Hendrik Höfgen ei ole elokuvassa karikatyyri, vaan todellinen ihminen joka syvällä sisimmässään tajuaa olevansa halpamainen opportunisti ja kärsii siitä syvästi. Omaatuntoaan rauhoittaakseen Höfgen yrittää pelastaa natsien kynsistä entisiä sosiaalidemokraattisia ja kommunistisia aatetovereitaan, kunnes huomaa yhtäkkiä, ettei hänellä olekaan mitään todellista vaikutusvaltaa: hänen on toimittava "niinkuin pitää" jotta itse säästyisi tuholta. Naivi ja tuskainen huuto "mitä he minusta haluavat, minähän olen vain näyttelijä" synnyttää uusissa isännissä vain pilkallista naurua.

**MIKSI
HYMYILET
NIIN
TYTYVÄI-
SENÄ
?**

Järkyttävintä onkin seurata, miten sinisilmäisesti ja pahaa-aavistamatta Höfgen luisuu natsien sätkynukeksi. Hänen julkilausuttu tavoitteensa on vain näytellä Saksassa huolimatta Hitlerin valtaantulosta. Usko taiteen arvovapauteen häivyttää loputkin epäilyt ja Hendrik-parka palaa vaikutusvaltaisen suojelijan pyynnöstä ulkomailta takaisin aivan uudenlaiseen Saksaan. Huolimatta siitä, että oli vielä 30-luvun alussa tehnyt totaalista, aktivoivaa työväenteatteria, Höfgen sortuu tekemään kansallissosialistisarjalaisen version Hamletista, joka myös on hänen mielestään totaalinen ja aktivoiva. Hänen esittämänsä Mefiston rooli näytelmässä Faust on todella suurta ironiaa; itse asiassa Höfgen on myynyt sielunsa paholaiselle, kuten hän liian myöhään toteaa. Ehdittyään jo polttaa kaikki sillat takanaan hän ei enää voi paeta.

Ohjaajana ja käsikirjoittanana Szabo on tehnyt hyvää työtä. Tarina etenee jättevästi ilman turhia suvantokohtia. Kohtausten suunnittelu on kautta linjan loistavaa, eritoten loppuhuipennus Berliinin tyhjällä, kolkolla olympiastadionilla on vertaansa vailla: ansaan joutumisen tunne on väkevä ja vangitseva. Myös näyttelijöistä on saatu kaikki irti. "Pääinkvisiittoria" eli Göringiä näyttelevä Rolf Hoppe on onnistunut luomaan henkilöhahmostaan joviaalin pirun, hyväntahtoisen näköisen pyknikon, joka sisimmässään nauttii ihmisten alistamisesta ehdottoman valtansa avulla. Täysin omaa luokkaansa on silti pääosaa esittävä itävaltalainen Burgtheaterin näyttelijä Klaus Maria Brandauer. Juuri hän lopulta tekee Höfgenistä todellisen ihmisen: kärsivän olennon, jonka kautta taiteilijan vastuu työstään peilautuu ja jonka tuskaan on helppo samaistua, kun hän lopulta huomaa avanneensa Pandoran lipkaan.

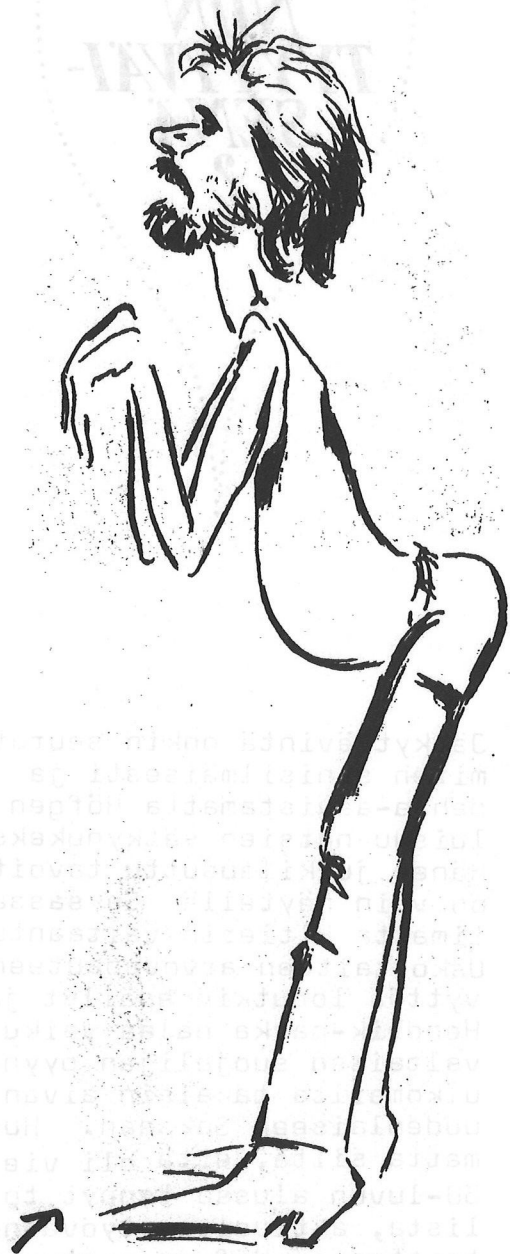
Muistakaa: vaikka Szabo kuvaa näyttelijää ja kolmatta valtakuntaa, on hänen käsittelemänsä problematiikka yleismaailmallinen: se koskee myös sinua ja minua, tänään, eilen ja huomenna. Kaikkien ihmisten pitäisi harkita omien tekojensa seurauksia itselleen ja muille, sillä "yksikään ihminen ei ole saari".

KURSSINEUVOSTON KOOT- TUT TEKOSSET I

Olipa kerran pieni kurssi-
neuvosto. Se kokoontui syk-
syllä, kun satoi, tuuli ja
viimeiset lehdet läpsähte-
livät puista maahan. Kurssi-
neuvoston piti laatia kurssi-
kysely k&i:n peruskurssista,
tiedonlähteet I:stä ja kirjas-
toautomaatio I:stä. Kurssi-
neuvosto mietti, kurssineuvosto
pohti, kurssineuvosto keskus-
teli, väitteli ja riiteli
(usein autuaasti unohtaen,
ettei tarkoituksena ollut
ilmoittaa maailmalle kurssi-
neuvoston mielipidettä, vaan
ottaa selvää, hienommin sanot-
tuna kartoittaa muiden mieli-
pide).

Ja kiinnostuneita riitti ..

Lopulta kurssineuvosto sai
kysymykset (johdattelevat,
kuulemma) valmiiksi, monistutti
ne, jakoi kurssien osanotta-
jille ja jäi odottelemaan vas-
tauksia. Suuressa naiviudes-
saan ja perusteettomassa
oottimismissaan kurssineuvosto
oletti, että aikuiset ja itse-
näisesti ajattelevat ihmiset
palauttaisivat kyselyn ilman
erityistä hiostusta. Ennen
jouluu piparit ja kinkku
askarruttivat ihmisiä enem-
män, palautettuja papereita
kertyi 10 kpl (kurssien osal-
listujia oli n. 60!). Joulun
jälkeinen tehoisku nostatti
palautettujen kyselyjen luku-
määrän 26:een.

**KURSSINEUVOSTON JÄSENAN-
LUMASEA IHMISIÄ PALAUTTA-
MAAN KYSELYN**

26:sta vastanneesta peräti
12 luki k&i:aa sivuaineena
ja vain 14 pääaineena, eli
yli puolet pääaineopiskeli-
joista ei välitä siitä, mitä
ja miten meille opetetaan?
Eikö meitä/teitä todellakaan
kiinnosta, millaisia kirjas-
tonhoitajia meistä tulee!?!

Olkaa realisteja — vaatikaa mahdottomia !

Ja sitten kurssikohtaisia vastauksia. Peruskurssilta odotettiin perustietoja k&i:sta, alan terminologian selvitystä ja yleiskuvaa kirjaston asemasta yhteiskunnassa. Samoin toivottiin tietoja kirjastonhoitajan asemasta koko systeemissä.

Nämä toiveet eivät ilmeisesti täyttyneet, koska peruskurssiin ei oltu tyytyväisiä. Lisäksi tutkimusmetodeista, tutkimuksen historiasta, kehitysnäkymistä ja tavoitteista olisi saanut olla enemmän.

Prof. Okon opetusta pidettiin hajanaisena ja sekavana. Luentorunkoa kaivattiin, nyt asioiden järjestys ei aina tullut selväksi. Historiaa ja pikkutietoa oli liikaa. 1/3 oli tyytyväisiä peruskurssiin, mutta näistäkin vastaajista moni oiti esitystyylillä liian nopeana. Myös huonoa kuuluvuutta valitettiin. Kalvoja ja monisteita pidettiin selkeinä ja havainnollisina, joskin kalvoja olisi saanut pitää pitempään esillä, niitä kun ei ehtinyt kopsata kunnolla.

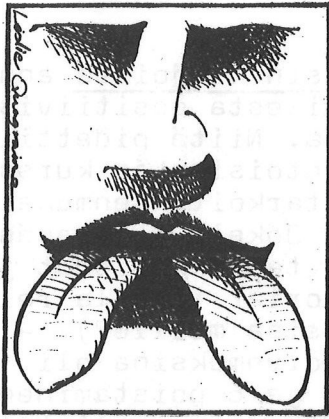
Peruskurssin kirjoista annettiin jokaisesta positiivista palautetta. Niitä pidettiin mielenkiintoisina ja kurssin kannalta tarkoituksenmukaisina. (Olivatko Jokelan & Soramäen & Haarman taulukkotiedot ja yhtiöhistoriat todella relevanttia asiaa meille?). - Pieninä toivomuksina oli lukujen 5 ja 6 poistaminen Minkkisestä, ja sanalistan saaminen Mikhailovin ja Giljarevskin termeistä (on ilmeisesti tulossa). Komiteamietinnöistä tulisi lukea vain tiivistelmät.

Tiedonlähteet I:n luennoista tuli 99 %:sesti positiivista palautetta. Luentoa pidettiin hyvänä, selkeänä ja käytännönläheisenä (vain yksi esitti eriävän mielipiteensä ja hämästeli käytännönläheisyyttä: "Tätäkö yliopisto-opiskelu onkin?"). - Groganin kirja arvioitiin hyväksi perusteokseksi.

Harjoitusten rakennetta kritisoitiin jonkin verran.

Alkupään harjoitukset olivat liian naiveja eikä useimpien mielestä toisten esittämistä kirjoista saanut kunnollista käsitystä. Kysymykset olivat hyödyllisiä, varsinkin valtiopäiväasiakirjojen ja kansallislähteiden kohdalla. Ko. opuksia toivottiin muuten käsiteltävän enemmän, hieman vaikeaselkoisina ne eivät heti "laukea".

Kirjastoautomaatio I:een ei oltu kovin tyytyväisiä. Ensimmäkin luentojen ajankohta perjantai-iltapäivänä oli keho. Luennot olivat yksitoikkoista monisteen läpilukua. Kun monistheet vielä oli lähes suoraan kopioitu kirjasta, ne eivät tuoneet mitään havainnollistavaa tai elävöittävää tietoa kirjan ulkopuolelta. Harjoitusten anti oli + 0.

Kirjastoautomaatiota pitäisi todella korjata. Aihe on tärkeä, onhan atk ja muikin uusi tekniikka tulossa kirjastoihin. Motivaatiota kirjastoautomaation opiskeluun löytyisi, mutta nykyisellä opetusmateriaalilla se nopeasti karisee ja luentosarja kuitataan monisteiden noutamisella.

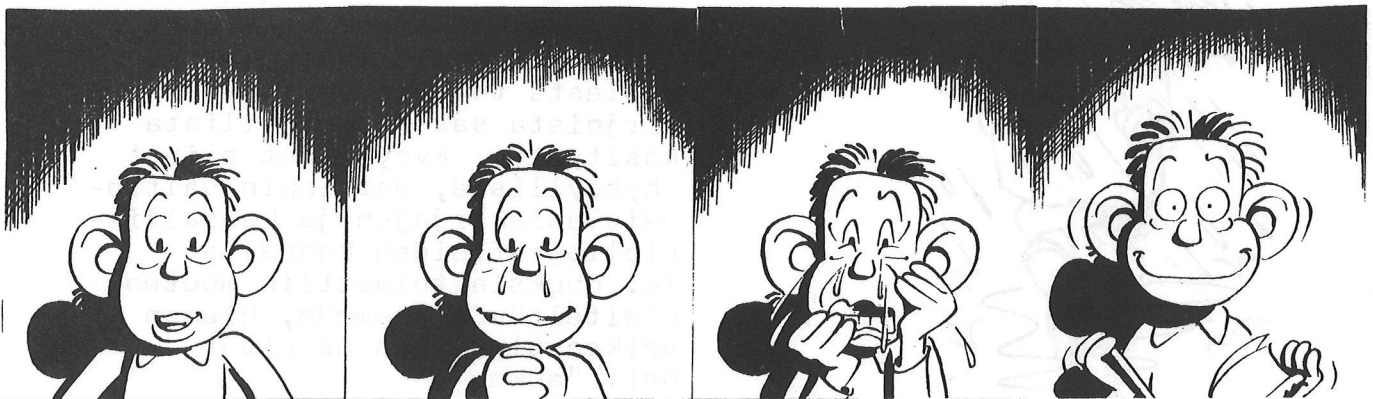
Jotakin positiivistakin kirjastoautomaatio I:stä löytyi: "Diasarja oli mukavan havainnollinen ja vierailu Puhelinosuuskuntaan piristävä.

Lopussa oli tilaa vielä yleisille kommentteille. Näissä harjoitteluun ilmoittautumista haluttiin sujuvammaksi, ja ensi syksyksi toivottiin enemmän kirjastotieteellisiä luentoja (esim. luokituksesta ja indeksoinnista ja lueteloinnista).

Tällä hetkellä kurssineuvosto on hiljalleen toipumassa urakkansa rasituksista ja keräälemässä voimia kevään kurssikyselyyn. Löytyykö tarmoa ja inspiraatiota tarpeeksi, on toinen juttu, mutta kuunnelkaa luentoja ja tehkää harjoituksia mieli kriittisenä ja miettikää parannusehdotuksia. Ja eihän kiitosten esittäminen ole kiellettyä!

Lopuksi kiitokset kaikille kurssikyselyyn vastanneille.

Kurssineuvosto: Maarit Laskujärvi Rainer Salosensaari
Liisa Viiala Jyrki Tirronen

PROSENTTILIIKE KUTSUU

Tänä keväänä on yliopistolla alkanut %-liike tempaus. Tarkoituksena on, että jokaiselta vuosikurssilta saataisiin yksi yhteyshenkilö, joka kysyisi mahdollisimman monen halukkuutta liittyä. Syksyllä 1981 aloittaneista on jo kaksi vapaaehtoista, mutta edellisen vuoden opiskelijoista ja sitä ennen alkaneista puuttuu kummastakin ryhmästä yksi. Siis vielä kahden ihmisen toivottaisiin aktivoituvan, jotta kirjastotieteilijöillä kiertäisi kolme kurssittain menevää listaa. Jos olet aloittanut toisessa vuonna tai jo aikaisemmin, ja olet kiinnostunut keräyksestä niin käy hakemassa jonain maanantaina päärakennuksen yläkuppilan takaa materiaalia ja ohjeita. Voit myös kysyä asiasta vaikkapa joltain UDK:n hallituksen jäseneltä.

Keräys sujuu siten, että on ensin maksettava pankkiin prosentti viikoksi saamistaan tuloista, esimerkiksi joululomatöistä tai viime vuoden opintorahasta. Prosenttia ei pyydetä opintolainasta ja ansioista annettaessa riittää bruttopalkkaprosentti. Jos tulot ovat epäsäännölliset voi pankkimaksupalvelusopimuksen sijasta maksaa osuutensa haluamissaan erissä vaikka puolivuositain postisiirtolomakkeella, johon kirjoittaa prosenttimerkin. Vasta tämän jälkeen ja ajateltuaan jatkaa, kunnes Suomen kehitysapu on noussut 0,7:ään prosenttiin, voi panna nimensä opiskelun aloittamisvuotensa mukaan määräytyvään listaan, jota yhteyshenkilö kierrättää. Tämä vetoamus lähetetään eduskunnalle ja hallitukselle. Jos olet jo aikaisemmin liittynyt prosenttiliikkeeseen aina parempi, sillä voit nyt allekirjoittaa anomuksemme.

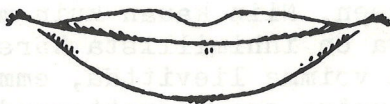
Lähiainakoina ilmestyy luettelo noin neljästäkymmenestä mahdollisesta kehitysyhteistyötä, katastrofiapua tai solidaarisuustyötä harjoittavasta järjestöstä, jota voi tukea. Vallinnanvaraa siis on, ja tarkemmin ajatellen prosentti on melko pieni suhteellisesti tulomme huomioiva summa meille, mutta eräät yhdistykset, esimerkiksi Unicef, pystyvät hankkimaan äärimmäisen köyhille alistuttavan paljon apua pienelläkin rahalla. Auttamisen jatkuvuus on myös olennaista - erilaisiin katastrofeihin reagoidaan aina liian hitaasti. Lisäksi kehitysyhteistyö on näkyvä osa Suomen rauhan- ja ulkomaanpolitiikkaa. Järjestöt ovat sitoutuneet noudattamaan lahjoittajien ohjeita, joten voit tukea juuri haluamaasi asiaa kuten lasten rokottamista tai puhtaan veden saantia, kun merkitset tämän postisiirtolomakkeeseen. Niin kauan kuin maailmassa on inhimillistä kärsimystä jota voimme lievittää, emme saisi turtua omaan avuttomuuden tunteeseemme, vaan meidän tulisi auttaa omantuntomme ja harkintamme mukaan. Ja pitäähän meidän osoittaa humanisuutemme ja päästä vähintään samaan tulokseen kuin muiden aineiden opiskelijoiden. Haaste on tarkoitus heittää myös opettajille.

Annika Lemola

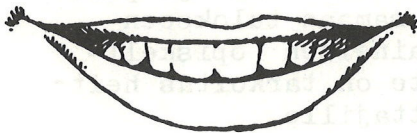

MITEN LUET TOISTA KUIN AVOINTA KIRJAA

Rastor OY suoltaa markkinoille käsikirjoja, joista liikemaaailman nuoret hait ammentavat itselleen sivistystä. Sivistyksen laadusta kertoo vakuuttavasti esim. Rastor-julkaisujen neuvottelutaidon sarjassa ilmestynyt Tulkitse oikein ilmeet ja eleet (amerikkalainen alkuteos How to Read a Person Like a Book): kirjassa neuvotaan mm. "miten väittelyissä ja neuvotteluissa pysytään niskan päällä" ja "mistä voi havaita vastapuolen valehtelevan". Maineikkaat tekijät Nierenberg ja Calero väittävät kehittäneensä "uuden epötavallisen ja paljastavan tavan tutkia sanatonta viestintää". Lukijoita opastetaan "nasevin tekstein ja havainnollisin piirroksin". Kirja on sanalla sanoen mitä tyyppillisin amerikkalainen populaariteollinen lukijaa aliarvioiva, keinoja kaihtamattoman oman edun tavoittelijan käsikirja.

5. A. Yksinkertainen hymy.

B. Ylähymy.

C. Leveä hymy.

Kirjan arvomaailma tuo mieleen Valittujen Palojen keinotekois-
sen standardimaailman. Hyväksikäytettävät ihmissuhteet keskittyvät liikeneuvotteluihin tai cocktailkutsuille. Esim. "Jos Joe ja Hank pohtivat jotakin työasiaa cocktailien aikana ennen yhtiöjohdon päivälliskokousta..." Jos naisia esiintyy, he joko toimivat cocktailkutsujen emäntinä tai sihteereinä toimistoissa, esim. "...ns. ylähymystä puuttuu syvyys. Sitä käytetään, kun on pakko olla kohtelias, esim. ... kun tyttö saa liiallista huomiota osakseen juopuneelta, tai kun esimies ajaa häntä takaa ymöäri toimistoa."

Häikäilemätön takaa-ajo on päättynyt - tässä luetaan Rastorin julkaisua. Lukijakysymys: mitä eleet kertovat?

Tuntuu merkilliseltä, että tällaisia amerikkalaisia neuvottelutaidon ym. oppaita ilmestyy näinkin paljon Suomessa. Luulisi, ettei niiden oppeja voisi suoraan soveltaa Suomen oloihin. Toinen asia on sitten se, että eleiden ja ilmeiden tulkintaoppaat pitäisi lieventää suomalaisia varten. Täällähän ei ylempalttinen elehtiminen ole milloinkaan ollut suosiossa. Kädet pidetään visusti taskussa tai käsivarret ristissä (tiukka itsekontrolli?) eikä pidetä sopivana huitoa eteläeurooppalaiseen - tai edes amerikkalaiseen - tyyliin. Suomalaisten ilmeettömyys ja eleettömyys saisi varmaankin tämän kirjan tekijät raapiimaan neuvottomina päätään.

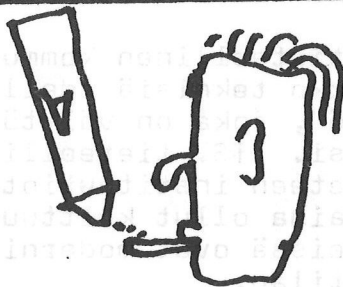
Lopuksi varoituksen sana kaikille kirjastonhoitajille: tarkkailkaa asiakkaitanne! Eräs baarimestari, jota tekijät olivat haastatelleet,

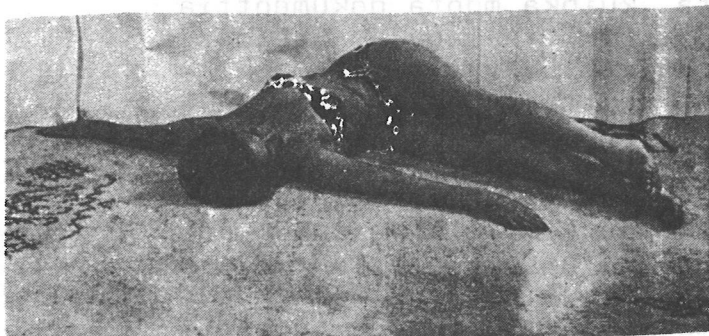
59. Kunnan rutistus sytyttää toisen.

totesi että aina kun hän näki kahden miehen väittelevän, hän katsoi aina hieroiko toinen niskaansa. Tämä henkilö oli yleensä ensimmäinen iskijä.

ER

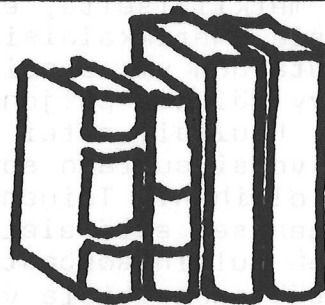
ARILAN RUOKALATOIMIKUNNAN
JÄSEN* JUHA HAKALA SUOJITTELEE
ACIDOFILUS PIIMÄÄ.

PIIMAPÖPÖN
ONNETON
← UHRI

* Tämä on totta!

NÄYTEIKKUNA

MIHAILOV & SREJDER: Preface (teoksessa Theoretical problems of informatics, FID 591: Criteria of the quality of information systems and processes)

Teoksen, joka käsittelee informaatiotieteiden evaluointia, esipuheessa antavat Mihailov ja Srejder hieman erilaisen tulkinnan informatiikan tutkimuksesta kuin esim. Mihailov ja hänen kumppaninsa aiemmin. Informaatioprosessin luonne on nyt kytketty tieteeseen kulttuuri-ilmiönä (sanan laajassa merkityksessä). Huomion kohteena eivät ole enää siinä määrin tehokkaat systeemit, laajat verkostot, informaation ominaisuudet ja tiedemiehen työ (ja informaation tarve) erillään koko tieteen ilmiöstä.

He katsovat, että tieteellinen kommunikaatio on kulttuuri-ilmiö, ei vain joukko teknisiä edellytyksiä. Se on se "kulttuuriympäristö", joka on välttämätön tieteen olemassaolon varmistamiseksi. T.S. tieteellinen informaatio nähdään osana koko tieteen instituutiota. Heidän mukaansa kirjastotyössä on aina ollut kulttuurin, jatkuvuuden idea. Informaatiotieteissä ovat modernit välineet valloittaneet liian suuren tilan.

Tieteellinen informaatio ei ole vain faktoja, tässä prosessissa on pikemminkin kyse malleista, joiden mukaan tiedemies voi työskennellä. Näitä malleja tarvitaan useita ja tiedemiehen on opittava valitsemaan niistä. Informaatioympäristön arvo riippuu siitä, millaiset ovat mahdollisuudet saavuttaa mahdollisia malleja. Tieteellisen kommunikaation arvo riippuu siitä, miten se täyttää kulttuuriset funktiot, ei siitä, kuinka monta dokumenttia tai faktaa menee järjestelmän läpi. Mihailov ja Srejder toteavat vielä, että käyttäjän tyytyväisyys ei ole useinkaan merkki tehokkuudesta, vaan käyttäjän "pilaantumisesta".

Edellämainittu ei tietenkään ole kovin konkreettista, mutta uskoisin, että tieteen tarkasteleminen kokonaisuena kulttuurina, jonka tärkeä rakennusaine on informaatio, johtaa meidät oikeille poluille. Kyse ei todellakaan ole vain yksinkertaisesta sujuvammin informaatiota - tehokkaampaa tiedettä - enemmän rikkautta -ketjusta.

- MIHAILOV, A.I. & SREJDER, JU.A. Preface (teoksessa Theoretical problems of information science)
- SMITH, J. A conflict of values-charges in the publicly funded library
(Journal of Librarianship 1981 (13):1, s. 1-8)
- STRATE-McCLURE, J. Not divided, but united by lifestyles
(Advertising Age's 1982: January)
- WILSON, T.D. On user studies and information needs
(Journal of documentation 1981 (37):1, s. 3-13)

STRATE-McCLURE, J. Not divided but united by lifestyles
(Advertising Age's 1982: January)

Markkinatutkimus on kukoistava sosiologian haara. Ja ne on hirmu eteviä. Laitan tähän joitakin mietteitä.

1. Eurooppalaisia tulee yhä enemmän yhdistämään yhteiset kulutusmuodot ja -halut.
2. Mieliopidojohtajia ei kauaa enää ole. Ihmisten välistä yhteisyyttä luo lähinnä televisio.
3. Markkinatutkijat saavat kyllä selville ihmisten todellisia tarpeita, mutta niiden tyydytys järjestetään keino-
tekoisesti.
4. Joku viisas on sanonut: "Älkää kertoko unianne, freudilaiset saavat vallan". Sen voisi muuntaa muotoon: "Älkää kertoko haluistanne ja toiveistanne, markkinoijilla on valta ja voima".

Tarttis tehdä jotain.

x) HEIJASTIN

IISSU SALMINEN, KISSA
FILOSOFI

piirros Marja-Leena Salminen

